

Số: /BC-BVHTTDL Hà Nội, ngày tháng năm 2025

(DỰ THẢO)

BÁO CÁO

Về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Nghị định quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục, hồ sơ lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập
(Bản gửi Bộ Tư pháp thẩm định)

I. BỐI CẢNH, YÊU CẦU

1. Bối cảnh xây dựng Nghị định

- Ngày 23/11/2024, tại Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XV đã thông qua Luật Di sản văn hoá số 45/2024/QH15 (sau đây gọi là Luật Di sản văn hoá), có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2025. Luật Di sản văn hoá gồm 09 chương, 95 điều, tăng 02 chương, 22 điều so với Luật hiện hành (07 chương, 74 điều), bám sát các mục tiêu, quan điểm, chính sách lớn được Quốc hội thông qua, thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước; đồng thời giải quyết những điểm nghẽn về thể chế, đồng bộ với hệ thống pháp luật hiện hành và tương thích với điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên trong quá trình tổ chức thực hiện hoạt động quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

- Ngày 19/12/2024, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 1610/QĐ-TTg ban hành Danh mục và phân công cơ quan chủ trì soạn thảo văn bản quy định chi tiết thi hành các Luật, nghị quyết được Quốc hội khoá XV thông qua tại Kỳ họp 8. Trong đó, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan xây dựng Nghị định quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục, hồ sơ lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập (quy định chi tiết Khoản 6, Điều 29; Khoản 5 Điều 30; Khoản 5 Điều 34; Khoản 4 Điều 35; Khoản 2 Điều 70).

- Ngày 26 /12/2024, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ký Quyết định số 4181/QĐ-BVHTTDL ban hành Kế hoạch xây dựng Nghị định quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục, hồ sơ lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập (*sau đây gọi là Nghị định*). Bộ đã chủ trì, phối hợp với các cơ quan, tổ chức có liên quan xây dựng dự thảo Nghị định. Căn cứ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật 2015, được sửa đổi bổ sung năm 2020, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã nghiên cứu, thực hiện lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Nghị định.

2. Yêu cầu về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong Nghị định

- Nguyên tắc bình đẳng giới trong các quy định tại dự thảo Nghị định phải đảm bảo cụ thể hóa bằng các đối tượng; đảm bảo các nguyên tắc cơ bản về bình đẳng giới trong xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật theo quy định tại Điều 20 Luật Bình đẳng giới.

- Đóng góp vào việc thiết lập cơ chế đảm bảo bình đẳng giới thực chất trong xã hội về di sản văn hóa theo quy định tại Điều 16 (Bình đẳng giới trong lĩnh vực văn hoá, thông tin, thể dục, thể thao) của Luật Bình đẳng giới, đảm bảo sự phù hợp của pháp luật Việt Nam với Điều 9 và Điều 16 Công ước CEDAW (Công ước xóa bỏ tất cả các hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ), cũng như các khuyến nghị chung của Ủy ban CEDAW liên quan đến việc bảo đảm các quyền của phụ nữ và nam giới trong xã hội và gia đình.

3. Thực hiện quy trình, thủ tục lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong xây dựng Nghị định

- Việc thực hiện trình tự, thủ tục lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong Nghị định đảm bảo đúng quy định về xây dựng văn bản quy phạm pháp luật.

- Bảo đảm đồng bộ, thống nhất với quy định của pháp luật về bình đẳng giới, pháp luật khác có liên quan.

- Tạo cơ sở pháp lý để mọi cá nhân (không phân biệt nam và nữ) được bình đẳng trong quá trình triển khai lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập.

II. NỘI DUNG LỒNG GHÉP VẤN ĐỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG XÂY DỰNG NGHỊ ĐỊNH

Thực hiện Điều 21 Luật bình đẳng giới, Nghị định số 48/2009/NĐ-CP ngày 19/5/2009 của Chính phủ về lồng ghép giới trong xây dựng văn bản quy phạm

pháp luật và Thông tư số 17/2014/TT-BTP ngày 13/8/2014 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp quy định về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong xây dựng văn bản quy phạm pháp luật. Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đã thực hiện việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong quy trình, thủ tục xây dựng Nghị định, theo đó:

- Trong các phiên họp về mục tiêu, các định hướng lớn trong việc xây dựng dự thảo Nghị định, cơ quan chủ trì soạn thảo đã gián tiếp hoặc trực tiếp lồng ghép các vấn đề bình đẳng giới; quyền và nghĩa vụ của các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong quá trình triển khai lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập.

- Trong quá trình xây dựng và hoàn thiện dự thảo Nghị định, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch đã đăng tải trên Cổng Thông tin điện tử của Chính phủ và Cổng Thông tin điện tử của Bộ trong thời gian 60 ngày theo quy định. Đồng thời, Bộ cũng xin ý kiến góp ý rộng rãi của các Bộ, ban, ngành, các tỉnh và các đối tượng sẽ chịu tác động của chính sách.

- Các ý kiến góp ý đều được Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch nghiêm túc nghiên cứu tiếp thu, giải trình đầy đủ, thể hiện rõ trong Hồ sơ trình các cấp có thẩm quyền.

III. CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VẤN ĐỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI KHI TRIỂN KHAI THI HÀNH CÁC QUY ĐỊNH CỦA NGHỊ ĐỊNH

1. Vấn đề về giới trong dự thảo Nghị định

Quán triệt tinh thần Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam: “*Mọi người đều bình đẳng trước pháp luật. Không ai bị phân biệt đối xử trong đời sống chính trị, dân sự, kinh tế, văn hóa, xã hội*” (Điều 16) và “*Mọi người có quyền hưởng thụ và tiếp cận các giá trị văn hoá, tham gia vào đời sống văn hóa, sử dụng các cơ sở văn hóa*” (Điều 41), các dung liên quan đến bình đẳng giới được quy định tại Điều 16 Luật Bình đẳng giới cơ bản đã được cụ thể hóa trong dự thảo Nghị định. Cụ thể:

- Về đối tượng áp dụng pháp luật: Dự thảo Nghị định thống nhất áp dụng đối với “*tổ chức, cá nhân Việt Nam, tổ chức, cá nhân nước ngoài*” (Khoản 2, Điều 1 dự thảo). Theo đó, dự thảo Nghị định không có hiện tượng bất bình đẳng về giới.

- Về quy trình, thủ tục, hồ sơ lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ, điều chỉnh quy hoạch khảo cổ; quy hoạch tu bổ di tích, điều chỉnh quy hoạch di tích, dự án tu bổ di tích; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong và nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập được thực hiện thống nhất trên lãnh thổ Việt Nam.

- Về thẩm quyền thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ, điều chỉnh quy hoạch khảo cổ; quy hoạch tu bổ di tích, điều chỉnh quy hoạch di tích, dự án tu bổ di tích; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong và nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập không có sự phân biệt bất bình đẳng về giới.

- Kế thừa Luật Di sản văn hoá năm 2001, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hoá năm 2009, Nghị định số 166/2018/NĐ-CP ngày 25/12/2018 của Chính phủ quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục lập, phê duyệt quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh và Nghị định số 67/2022/NĐ-CP ngày 21/9/2022 của Chính phủ các quy định về bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích tiếp tục được bổ sung, làm rõ về trình tự, thủ tục, thành phần hồ sơ, nhằm tạo điều kiện thuận lợi hơn cho tổ chức, cá nhân tham gia vào hoạt động này. Đặc biệt, để đảm bảo sự đồng bộ và thống nhất trong hệ thống pháp luật và đáp ứng yêu cầu phát triển hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá, dự thảo Nghị định đã sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện đề xin ý kiến các cấp có thẩm quyền, tạo sự đồng thuận đối với quy định về: Dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; đề cương trưng bày bảo tàng công lập; quy định trình tự, hồ sơ xin ý kiến đối với đề cương trưng bày bảo tàng công lập, dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc, hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập. Đây cũng là những điểm mới trong dự thảo Nghị định, nếu được thông qua để thực thi, sẽ góp phần nâng cao hơn nữa hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, đồng thời, cũng tạo ra điều kiện thuận lợi hơn cho việc đảm bảo các nội dung về bình đẳng giới ở nước ta trong bối cảnh hiện nay.

2. Dự báo tác động của các quy định trong dự thảo Nghị định khi được ban hành đối với vấn đề giới

Sau khi được ban hành, các quy định trong Nghị định được đảm bảo không có sự phân biệt đối xử giữa nam và nữ, các đối tượng yếu thế trong xã hội; tạo điều kiện và cơ hội phát huy năng lực của mỗi cá nhân tham gia vào hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá dân tộc.

Nghị định tạo điều kiện để các cá nhân (không phân biệt giới tính, độ tuổi, tôn giáo, dân tộc...) có quyền tham gia vào quá trình lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập.

IV. KẾT LUẬN

Việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong Dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã được cơ quan chủ trì soạn thảo thực hiện nghiêm túc theo đúng yêu cầu về nội dung và trình tự thủ tục theo quy định của Luật Bình đẳng giới và Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Nội dung các điều, khoản trong dự thảo, đảm bảo cơ hội, điều kiện, năng lực thực hiện và thụ hưởng các quyền, lợi ích của mỗi giới về di sản văn hóa, đảm bảo yêu cầu về bình đẳng giới.

Trên đây là báo cáo về thực hiện lồng ghép bình đẳng giới trong dự thảo Nghị định quy định thẩm quyền, trình tự, thủ tục, hồ sơ lập, thẩm định, phê duyệt quy hoạch khảo cổ; quy hoạch, dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư, xây dựng công trình, sửa chữa, cải tạo, xây dựng nhà ở riêng lẻ nằm trong, nằm ngoài khu vực bảo vệ di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; dự án đầu tư xây dựng, cải tạo, nâng cấp công trình kiến trúc hạ tầng kỹ thuật và trưng bày bảo tàng công lập, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch trân trọng báo cáo Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (*để báo cáo*);
- Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính (*để báo cáo*);
- Bộ trưởng (*để báo cáo*);
- Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Lưu: VT, DSVH, C.15.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Hoàng Đạo Cương